

عنوان مقاله:

پتروگرافی و ژئوشیمی گزنولیت‌های اولترامافیک بازالهای جوان ایران: مثالهایی از شبه جزیره سارای، منطقه بیجار-قروه، دماوند و قلعه حسنعلی راین

محل انتشار:

دومین همایش انجمن زمین شناسی ایران (سال: 1377)

تعداد صفحات اصل مقاله: 4

نویسنده:

حسین معین وزیری - گروه زمین شناسی دانشگاه تربیت معلم تهران

خلاصه مقاله:

در میوسن بالایی و پلیوکواترنر چند نقطه از ایران صحنه فعالیتهای آتشفشانی آکالن پتاسیک و غالباً تحت اشباع از سیلیس بوده که عبارتند از: لوسیت بازانیت، لوسیت فنولیت و تراکیت‌های شبه جزیره سارای (7/8 میلیون سال)، بازانیت‌های بیجار - قروه (0/7 تا 1/6 میلیون سال)، گذارهای پتاسیک دماوند (38000 سال) و لامپروفیرهای راین (احتمالاً هلوسن). از لحاظ شیمیایی سنگ‌های غنی از پتاسیم و تحت اشباع مناطق فوق در گروه I (آبساروکییتی) و گروه III (مافوریتی) هال (1991) قرار می‌گیرند که کم و بیش متحمل تفریق شده‌اند. در بازانیت‌های شبه جزیره سارای، بیجار، قروه و شوشونیت‌های دماوند گزنولیت‌هایی اولترامافیک یافت می‌شود که از نظر بافت، ترکیب کانی شناسی و ترکیب شیمیایی به لامپروفیرهای قلعه حسنعلی راین شباهت کامل دارند. بافت گزنولیت‌ها گرانولار بوده دارای مختصری شیشه به صورت فاز بین بلوری است. اولیون در گزنولیت‌ها از نوع فورستريت - کریزولیت ($F_0=84-91$)، کلینوپیروکسن از نوع دیوپسید - سالیپت، میکای سیاه از نوع سانیدین (بیجار - قروه) یا انورتوز و الیگولاز (دماوند) است. آپاتیت، اسفن و تیتانوماگنتیت نیز به صورت درشت بلور یا بلورهای ریز در ساخت گزنولیت‌ها شرکت دارند. در گزنولیت شبه جزیره سارای، پارگازیت که در سنگ میزبان غایب است، به مقدار ناچیز وجود دارد. فلوگوپیت و کلینوپیروکسن حجم بیشتری از گزنولیت‌ها را می‌سازد. الیون، آپاتیت و اسفن در درجه دوم اهمیت قرار دارند. با توجه به ترکیب کانی شناسی گزنولیت‌ها، این سنگ‌ها را می‌توان فلوگوپیت پیروکسنیت نامید. مرز ناگهانی بین گزنولیت و سنگ میزبان و شکل گوشه دار گزنولیت‌ها و نیز عدم وجود بعضی از کانیهای سازنده گزنولیت‌ها در سنگ میزبان این فکر را تلقین می‌کند که فلوگوپیت - پیروکسنیت‌ها کومولا نیستند بلکه قطعاتی از گوشته متاسوماتیک سنگ منشاء و یا مسیر صعود هستند که با ماگما بالا آورده ده‌اند.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/14124>

